١٢٧٧–ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ–٢٧–ԱՒԱԹՕՒՐԳԱ

ԱՂԱՖՐԱՆԿԱ–8–ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ–1860

ՍԵՊՒԶԼԻՆՃԻ–ՍԵՆԵՔ ՆՈՒՄԵՐՕ–361–ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ–27–ՕԳՈՍՏՈՍ–1860

ՄԷՃՄՈՒԱՔԸ

Իշխող Մէճմու�՝ Հաւատիս, հէր հաւիթա ճու�՝ Էրթէսի կիւնէրի տաղթրլաճագ տրը։

Սէնէսի բեշին օլարագ • Գայիմ	150	ղուրուշ։
Աղթը պղեղը քեղալիք	»	80 »
Իւշ պղեղը քեղալիք	»	40 »
Վէ պիր նուէրօտու		3 ½

Տաշրատան իշխուն պէհէր նուէրօտունա փոսթախա. նէ նիզամը մուճիւնճէ իւճրեթ ալընաճաղը խաա. թէթէն պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՊ

Իլանամրն պէհէր օրրաթ պիր տէֆթէրագ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆթարնա . . 2 »
Իւշ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆթարնա . . 1½ »
Իւշ տէֆթառան պիւտէ օրան, վէ զայէթ ուղրան իշ. նամ իշխուն այրընա թաղարրլագ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանամրն թոսթա մէսարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլուս. զու մահալրէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏՔԸ ՆԱՓՐԱՅԸ ՍԱՅՈՒՐԻՅԷ ՄՈՒՐԹԱԼԼՈՒԳ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 27 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՑԷ

Արապիթան օրտուի Հիւմայունի մուհասէ. պէճիլնի, ըւիթպէի էվվէլի պընքը ատիխլրէ, Բում. էլի էյալէթի մուհասէպէճիսի ասպրգ խալիս էֆէն. տիսէ։

— Պասրա մութասարրըֆը Միւնիպ բաշանրն գաբու քէթիւտալրը, թէշրիֆաթը Հիւմայուն ասատը մէմուլրէրինէն Ֆէրիսի էֆէնտիսէ իհալէ վէ թէվճիհ պույրուլմուշ ատը։

ՊՕՐՍԱ ԹԻԼԷԳՐԱՖԸ

Լ ծպրա, սէպտէմբէր 1. ալաֆրանկա։

Էսկի Օսմանը խթիգրաղը 74։ Եէնիսի վէ Ֆա. յիսի ալընմըշը 57½։ Գօնսոլիսէ 95¼։ Հալա էյի։ Զահիրէ կէվէք։

Կարիպպալի իլէրի կիթմէքտէ։ Ղաբօլթան ասքէրիթագրմ թագրմ Կարիպպալի իլէ պիրլէշմէքտէ։

Լ ծպրա, սէպտէմբէր 3։

Էսկի Օսմանը խթիգրաղը 75½։ Եէնիսի 57½։ Գօնսոլիսէ 95½։ Հալա զայէթ էյի։ Պուղայ 57։ Մըսրը պուղայը չօգալագ արանմայօր։ Փէղալիք նագտ ագձէ չօգալագ արանմայօր։ Շէքէր 36.6։ Գահվէ կէվէք։

Մարսիլիա, սէպտէմբէր 1։

Պուղայ 36։ Սիսամ ուղուն վատէ իլէ 63։ Իրէք վէ գօգօն տուրղուն։ Գանգիս 24.85։

Իսպէրտիզը սուլնա միւտէլլիլ օրմանագ պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Վէ Սալոյատա պէօյիւք հայրէթ վէ մէսէրրէթլէ գապալ օլունմուշ տուր։

Ինկիլթէրրա Բարլամէնթ մէճլիսի գարանմըշ։ Վէ սուլհ մուտէլլիլ պիր նութգ իրատ օլունմուշ։

Նաբօլի իշլէրի հալա գարրշագ։ Կարիպալի Գալասրիայը զապթ իսթէպ։ Իշլէրինէ մէրգ։

ՊԷՐԻՅԷՐԻԷ–ՂԱՄ ՄԱԳԱԶԻՆ։

Պու ճանիպտէն կէլէն հալատիս. լէր զայէթ միւթէնա տրը։

Ալաֆրանկա ազոսթոսուն օն ալ թըսընատա Ֆրանսըզ ասքէրինին պիր թագրմը Պէյրութատան իւչ չարխէք մէսաֆէ եօգարրըտա գարայա չըգըպ, գիր գաչ կիւն զարֆընտա քեաֆֆէսի կէլիպ եէթիշմիշ տիր։ Իսլամ վէ Խրիս. թիյան պինլէրճէ հալի Ֆրանսըզ ասքէրինին կէչէճէյի եօլարա տիզ. լիպ, քիմինէ մէյեուսխէթ վէ քիմինէ մէսէրրէթ ալամէթլէրի կէօրիւրմիւշ, վէ պու ճէմիյէթ արասընա պաղէն ուֆագ թէֆէք միւնազարէր տախի զուհուր իթմիշ տիր։

Ասքէրի Հիւմայունատան պիր միւֆրէզէ գօլ մուզիգալար իլէ, վէ լիվա Ալիզ բաշա պաշլարընա օլարագ Ֆրանսըզ ասքէրինի գարշըլամըշլար, վէ հէր տէվլէթին պէյրաք կէմիլէրի ֆիլիդալար կէօնտէրիպ, օլ վէճհ իլէ մէմլէքէթի գայրգլարընա հաճէթ գաէ մայարագ, գօլայըգլա գարայա չըգ. մըշլար, վէ Շամ եօլունա օլան պիր շամ օրմանընա եադըն քի Պէյրութուն պաթը թէրաֆընտա վէ պիր սահթ ուզագտա տրը, օրտու գուրմուշլար տրը։

Տիւրքիէր տախի մալիմ օլտու. զու վէճհ իլէ տաղարընտա իհթէ օլունարագ, տրշարրյա թէճավուզ իթմէյէ ճէսարէթ իսէմէտիքլէրինա. էն, շէյիլէր թօփլանըպ, մէճլիս մէճ. լիս իւզէրինէ իսթիշարէ իթմէքտէ, վէ տրշարրյա թէճավուզ իթմէյէ ճէ. սարէթ իսէմէյիպ, իլա տաղտա քէն. տիլէրինի մուհաֆաղա իթմէյէ գա. բար վէրմիշէր տիր տէնիր, պաղը շէյիլէր տախի պուլունտուգլարը մէ՝ սուլյէթին ճէսամէթինի շիմոի պի. լիպ վէ թանրըպ, Հավրանա տօղրու պաշարընը ալրպ կիթմէյէ զիատէճէ մէյեալ իմիշէր։

Ֆրանսըզ ասքէրի իսլթիտա գա. բայա չըգարգատա, կէճէլէյին Տիւբ. զիլէր պունարը պատաճագ վէ քէ. սէճէք տիր տէյի պիր թագըմ արա. ճիֆէր զուհուր իթմիշ տիր, քէզալէք Պէյրութատա տախի պու մագուլէ սէալէր նօգսան պուլմամըշլար, լաքին Ֆրանսըզլար տախի զաֆէլէթատէ պու. լունմայրպ, լաղմ կէլէն թէտատիրի իհթիյաթէյի իճրա իմէտիքլէրինէն, պու արաճիֆէր զայիլ օլուպ, շիմոի հէր եէրատէ էմնիյէթը ումումիյէ հա. սրը օլարագ տիւքքեանլար աշրըմըշ, վէ հէր քէս քեար իւ քիսպինէ տէ. վամ իսիւպ, թիճարէթ տախի եէնի. էն մէյատան ալմաղա պաշրամըշ տրը։

Կէլելիմ Շամա, կէչէն հաֆթա ալընան խատպէրլէրին մուզայէրի օ. լարագ, Ֆրանսա քաշա հաղրէթլէրին իճրա իթմէյի շիտատէթ, վէ գուվվէի ֆարիսյէ մէմուլ օլունանտէն զիատէ օլարագ, ճիւմլէյի միւթէհայիր իթ. միշ տիր, վէ կէրէք պու ճանիպտէն վէ կէրէք մահալը սայիրէտէն միւշար. ալէյհ հաղրէթլէրինէ վարիսա օլունան թէպրիկնամէլէրի օգուտայա վագթը շնպհէսիզ քիֆայէթ իսէմէղ տէրէ. ճէտ տիր։ Ամէր տիհէնտէ սէյրլէնէն պու տուր, շիմոի ալընատրգ Տէվլէ. թին գուվվէթինի վէ ասքէրին իմա. ատրընը պունուն իքիսի պիր եէրէ կէլտիքտէ, տէվլէթ հէր միւշքիլատէ զարիպ կէլիպ, մաթբուտ օլունան մէվ գիէ վասլ օլաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Ամէր նէ հալ իսէ, աղոսթոսուն եէրմի պիրինտէ, Շամըլար տապահ. լարն գալդըպ չարշըլարընա կիթտիք. տէ պագտրար քի մէմլէքէթին օ. թուղ եէրինտէ, գապահաթըլար չիֆթ չիֆթ ասըմըշլար ըրը, պունլարըն իչինտէ խաթրրը միւթէպէր, վէ աղիզ պէրլէնմիշ ատամլար տախի վար իսի։

Մէմլէքէթ պու հալի կէօրիւպ, աղիմ տէհշէթէ կիրիֆթար օլու

. գտա, օ կիւնիւ էօյլէտէն պիր սահթ սօղրա, պաղը պօղուգ, արնաուտա վէ սայիրէտէն ճինայէթ սահիպի օլան. լարըն եիւղ օն գատարը տախի մէմ. լէքէթ մէյատանընա թիւճէնկէ թուլ. թուլտուլար։ Պու վէճհ իլէ եիւղ ալթմըշ քիչի գատար գաթլ օլուն. ատուգտան սօղրա, սրրա կէլրի գաթ. լէ պէտէլ քիւրէկէ վաղ օլունաճագ. լարա։ Պունլար մուգաթէլէ էնանա. սընատա էլլէրինէ սիլահլա կէօրիւ. լիպ եալընըզ տատամ էօլմիւրթիքլէ. րինի իսպաթ օլամայանլար տրը, լա. քին ախէր ըրդ, վէ եաղմա ճիհէթ. լէրի իլէ գապահաթլէրի տէրքեար տրը։ Պունլարատան իքի եիւղ սէքսէն քիշէյէ, էլլէրինէ աղամ քէլէֆէլէր վուրուլարագ, իքի թէրաֆլարընատա թիւֆէնքլի նիզամ ատքէրի օլ վէճհէ Պէյրութա գատար էնտիրիլմիշլէր, վէ օրատատ Հէյվանը պահրի նամ վաքօ. րա իրքեատպէն Ասիթանէյէ կէօնտէ. րիլմիշլէր, քի կէչէն ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ պու ճանիպտէ վասլ օլմուշլար տրը։ Պունլարատան մատատա պիր մըգ. ատարը տատ Պըգրըստա, Բատատա վէ մա. հալը ասյիբէյէտէ մուվագգաթ բրան. կա վէ գալէպէնտլիյէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Ասքէրիտէն օրուպ, ահալիյէ եարարմ իսիւպ, եախատ հիյնի մուգաթէլէտէ կէօղ գաբայան, վէ Խը. րիսթիյանլարա մուավէնէթ իթմէյէն պէօլիւքլէր տախի, Օսմանը պէյլիք կէմիլէրինէ կէօնտէրիլիւպ, մուհա. քէմէլէրի օրատատ կէօրիւլէճէքտիր։

Շամատա նէ գատար պօշ կէլէր վէ մէշքիւքիւլ ահվալ սայրը քիմսէ. լէր վար իսէ, Ֆուատ բաշա հաղ. րէթլէրի պունլարընն ճիւմլէսինի ատ. քէրէ եալընրմրշ տրը վէ պունլար ճէման պէշ պինէ եագրն տրը տէնիր։

Միւշիրի սատրդ Ահմէտ բաշա տախի, մուհաքէմէ ալթընատա տրը, վէ գաթլէ հիւքմ օլունատուզու հալ. տէ պունուն հագգընատա տախի տի. կէրլէրինատէն ֆարգլը մուամէլէ օ. լունմայաճագ տրը։

Ռէշիտ սայրը շէյիլէր, վիւ. ճուհատան պաղրլարը, ահալի միւթէ. պէրանը նատատան վէ տաշրալը Ասրապ. լարատան եիւզէրճէ քիշի տահա մու. հաքէմէ ալթընատա պուլունատուգլա. րընատան, պունլարրն տախի հիւքմիւ. վէրիլմիքտէ պէր վէճհը պալա սէ. րիատան իճրա օլունաճագլար տրը։

Պու վէճհ իլէ Շամ զայէսի խի. թամ պուլուտուգատան սօղրա Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրի Պէյրութա կէլիպ օրաճա տախի լաղմ կէլէն թէտատի. րի իճրա իսէճէք տիր։

Վէ չիւնքի շահատէթը ումումի. յէ իւզրէ, շու ֆէսատրն տրը. սէ. պէպէյէթի Մարոնիէրատէն զուհուր իթմիշ տիր, պիր տախի պու մագու. լէ ույզունտուզլա աչրգ գաբու պրրագմամագ իւզրէ, Ֆուատ բա. շա հաղրէթլէրի վէ տուէլը էճնէպի. յէ գամիսէրլէրի թօփլանրպ, Ռէ. պէլը Լիսանանը իտարէսի հագգըն. տա պիր եէնի նիզամ վէ պիր եէնի ուսուլ կէօսթէրէճէքլէրմիշ։

Իշթէ Ֆուատ բաշա հաղրէթլէ. րինին, Ասիթանէտէ գայիմմագամ բաշա հաղրէթլէրինէ եաղմրշ օլտու. զու պիր գրթա նամէի ըէտմինին Ֆը. ռանսըզճատան թէրճիւմէսի։

Շամ ١٣ • Սեֆէր ١٢٧٧

«Շամ մուգաթէլէսինէ տախիլ օլտուգլարը էճիրատէն ախշ իւ կիրիֆթ օլունուպ, մուհաքէմէլէրի կէօրիւ. լէրէք գաթլէ հիւքմ օլունան եիւզ ալթմըշ եէտի էշխատատան էլլի ալթը քիշի, իշ պու բազար իրթէսի կիւ. նիւ շէհրին սոգագլարընատա վէ մէշ. տանլարընատա ատատրրըմրշ տրը։ Վէ եիւզ օն պիր քիշի տախի քէզալիք մէյատանլարատա թիւֆէնկէ թուլ. թուլտուլմուշ տուր։

«Պունլարրն միւսթահագգ օլ. տուգլարը ճէղա ալէնէն իճրա օլու. նուպ, տատքիրի նիզամիյէի հագրէ. թը Շահանէնին ոէպաթ վէ իթատ. թը քեամիլէսի ճիհէթի իլէ պունճա գաթլ վուգուլունտէ մէմլէքէթին պիր թէրաֆընատա պիր սէս չըգարան օլ. մայրպ, ատայիշ վէ իսթիրահէթը ամ. մէյէ տախի պիր սէքթէ կէլմէմիշ տիր։

«Գաթլ օլունան միւճրիմէրին ի. չինատէ միւթէպէր ֆամիլիաէրատէն օլան քիմսէլէր տախի վար ըրը, պունլար տախի պիրա իսթիանա օ պիրլէրի իլէ պէրապէր գաթլ օլունմուշլար տրը։

«Սայրը միւճրիմէրին տախի իս. թինթագլէրի իսիմատ պուլուպ, հիւքմէրի վէրիլմէճէ, պէքր օլու. նանլէր միսիլլու ալէնէն վէ պիրի պիրինէ միւթէագրպէն իճրա օլու. նաճագ տրը։ Ռէզալիք բրանկայա վէ գալէյէ կէօնտէրիլէճէքլէր տախի։ Ասիթանէյէ նագլ օլունմագ իւզրէ Պէյրութա կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

«Միւշիր (Ահմէտ բաշա) վէ սայրը ասքէրի զապթթանը տախի մահսուս. էն թէշքիլ օլունան պիր սիվանը հարպտէ մուհաքէմէ օրմագտա տրը. լար։ Սայրը միւճուհ վէ միւթէպէ. րանէն օլանլէրին տախի ախշ իւ կի. րիֆթ օլունմասընա պիր մուխալիֆէթ մէմուլ օլունամասընդանան, պունլարատան տախի իգթիրա իսէնլէր էլէ կէչիրիլէճէքլէր տիր»։

Սայրը թէրաֆատան կէլէն խատպէր. լէրտէ տախի իսթիմատ շայէան օլանլարը պունլար տրը։

Ասքէրի Շահանէնին զայրէթ համիյէթ վէ իթաէթի շու մուխա. թարալը վագթլարատա նէ գատար մէտհ օլունատ աղ տրը, պիր իքի վու. գուսաթ պունու տէրէճէյի նիհայէտէ թատիգ իսէր։ Գաթլ օրաճագլար. տան իքի քիշի, հէր նասրլ իսէ գա. չատիրմիշ օրտուզունատան, արգալ. ըընատան տէրագատ պիր տթլը գօլ գօշատ վէ եէթիշմիշ իքիսինի տախի բարչա բարչա իթմիշլէր տիր։

Ռէզալիք Թիւֆէնկէ թուլ. թուլանլարը պիրինէ տախի հէր նասրլ իսէ գուրշուն իսապէթ իթմէյիպ,

ֆագաթ էմասլէրինին ճէնաղէլէրի արասընա պաշընը սօգուպ էօլիւ կիպի տուրմուշ իսէտե, ասքէրին պիրի ֆէրգինէ վարըպ գըմըլտանսըղընը կէօրտիւքտե տէրագապ Թիւֆէնքլէ վուրուպ էօլտիւրմիւշ տիւր։

Մուգաթէլէ արասընտա, ճէպրէն եախօտ գօրգու իլէ Սիւլթան օլանլարտան տէօնէնլէր տախի պիրէր պիրէր իսթինթագ օլունուպ, հէր հանկըսը Խրիսթիյան օլմագ իսթէր իսէ, միւսասատ օլունմուշ վէ մուավէնէթը լազըմէ տախի տիրիղ օլունմամըշ տըր։ Պունլարտան էն զիատե ճէպրէ իլէ Սիւլթան իթմէյէ չալըշան Շէյխ Տումա նամ քիմէսնէ, Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինին էմրի իլէ ախալ ու կերիֆթ օլունուպ տէրագապ մահ. պէսէ վաղ օլունմուշ տուր։

Պունուն մուղայիրի, պիւթիւն Էրապիսթանտա մէշհուր օլան իքի պէօյիւք Շէյխ, եանի Շէյխ Տուհի, վէ Շէյխ Ֆարսուլ, իքիսի տախի Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինին հուզուրունա չըգըպ, Շամտան Պաղատտա գատար էլլէրինտե նէ գատար ատամ, պարկիր, տէվէ, մէքիւլաթ վէ լէվազիմաթը սայրըե վար իսէ, ճիւմլէսինին էմրլէրինէ հաղը օլտուղունու պէյան իթմիշլէր տիր։

— Ֆրանսըզ ասքէրի Պէյրութտա Զամըզ եախօտ Ֆրատըզլըզ թապիր օլունան մահալտե օրտու գուրտուգտան սօղրա ճէնէրալարը Պօֆօր Տօբուլ օթուզ պահատը ասքէր իսթիսհապ իտիպ, տօղրու Շամա վէ Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինին նէզտինե աղիմէթ իթմիշ տիր։ Պէրիսէթիշշամ էյալէթի Սըսը հիւքիմէթի ալթընտա օլտուղու հալտե պու ճէնէրալ Ֆրանսըզտան տէօնմէ Սըսրը Սիւլէյման բաշանըն (քի պիրինճի Նաբօլէոնտան գալմա միրալայ Սէվ տախի թէմսիյէ օլունուր) եավերի օրտուղունտան Պէյրութուն վէ Շամըն հէր թէրաֆընը թէքմիլ պիլիր։ Ֆրանսըզ խարիճիյէ նազրը միւսիւ Թուվնէլ, Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրինէ մախսուսէն թահրիրաթ եազմըշ օլտուղունտան, ճէնէրալ Պօֆօր, պու թահրիրաթը Ֆուատ բաշայա թագսիմ իտիպ, վագի օլմագ, եախօտ իճապ իսէճէք մուամէլաթը ասքէրլէյէ իւզէրինէ իսթիշարե իսէճէքմիշ։ Պէյրութա վասլ օլան Ֆրանսըզ ասքէրի ճէմաան պէշ պին ալթը եիւզ նէֆէր օլուպ, փիատե, սիվարի, ղիւսաֆ, շէշխանէճի միւհէնտիս վէ ասքը հէր սընֆ ասքէրտէն միւրէթթէպ իմիշ։

Պէյրութ ղայէթ բահաթ տըր։ Սօն կիւնլէրտե Շամտա աֆէթզէտե օլան իւչ պին Խրիսթիյան տահա պու պէլտէյէ նագլ օլունմուշլար տըր, պունլարըն ճիւմլէսի հիւքիւմէթ թէքրաֆընտան հաղրըլանան խանէլէրե վէ չատրըլարա թագսիմ օլունուպ, օն իքի կիւն իչիւն ատամ պաշընա եիրմիշէր ղուրուշ խարճըզ տախի վէրիլմիշ տիր. պու հալտե Պէյրութա սըղընմըշ օլան Խրիսթիյանլար ալթը պին գատար օրմուշլար տըր, վէ տօղրուսու Տէվլէթը Ալիէ գօմիսէրի Պըրօ էֆէնտինին պու պիչարէլէր հագգընտա իպրաղ խլէտիի ինանիյէթ վէ ղայրէթ նէ գատար մէտհ իւ սէնա օլունատ աղ տըր։ Մուտամիլէյհ էլինատէն իշ կէլիր ատամլարը պիրէր խըտմէթատե գուլանըպ, խաղինէյե պար օրմատարը իչիւն, Պէյրութտան Շամա եաբըլան եօլարտա իսթիհսատմէրինէ տախի չարե պուլուպ, իւչ ղուրուշտան ալթը ղուրուշա գատար կիւնատէլիք տախի թախսիս իթմիշ իսէ տէ, պունլար Պէյրութտա պէյլիք էպինէյէրատե վէ պէյլիք էքմէյի եէյէրէք բահէթ իթմէքատե օլտուգլարընտան քիմսե չալըշմատ իսթէմէմիշ, պունուն իւզէրինէ Ալպրօ էֆէնտի, չալըշա պիլիր ատամլարըն նաֆագա եէվմիյէսինի գաթ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ տուր։

— Շամտա Ֆուատ բաշա հաղրէթլէրի, Խալամ մահալլէսինին պիր թէրաֆընը էօրֆէն պօշաթթըրպ, օանէտէք գալէյէ սըղընմըշ օլան Խրիսթիյանէրի իսքեան իթտիրմիշտիր։

— Շամա ճիվար օլան պիր քէօյե պիր թագըմ գաթիլ վէ եաղմաճըլար սըղընմըշ օլտուգլարընտան, միւշիր Հալիմ բաշա պիր մըգտար ասքէր իլէ պու քէօյիւն իւզէրինէ կիտիպ, մալ վէ գաթիլ ճիւմլէսինին թէսլիմ օլունմասընը մահթուպ խլէմիշ տիր, վէ սէրիան իթաաթ օլունմատըղընատան, Հալիմ բաշա քէօյիւն պիր թէրաֆընը վուրուպ եագմաղա պաշլամըշ տըր, պունուն իւզէրինէ քէօյլիւլէր ամանա կէլիպ, կէրէք գաթիլլէրի վէ կէրէք պիւթիւն եաղմա օլունան մալ վէ եէշեալէրի թէսլիմ խլէմիշլէր տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՑԵ

Նաբօլի մարտի։

Նաբօլիտէն կէլէն խաբէրլէր զայէթ միւհիմ տիր, վէ իհթիմալ տըր ախշամա սապահա Կարիպալտինին Նաբօլի շէհրինէ տուխուլ իթմիշ օլտուղու խաբերի տախի ալընճագ տըր։

Ընքէրլէ պիր տէվլէթին մէմալէքինէ տուխուլ իթմէնին նէ միւշքիլ պիր մատսէ օլտուղունու, կէչէն Բուսիա սէֆէրի պիզէրե կէօսթէրմիշ տիր։ Տիւնեանընն իքի պէօյիւք տօնանմասը, վէ մայէթլէրինտե եիւզլերճէ վաքօր վէ եէլքէն կէմիլերի, Եւրոբանընն են սէչքի ասքէրի իլէ, Դրըմընն պիր թէրաֆընա չըգմագ իւզրե պիր սէնէտէն զկատե թէտարիք կէօրսիւլէր, պունուն մուղայիրի Կարիպալտի։ տէօրթ պին գատար կէօնիւլիւ ասքէր իլէ Սիչիլեանընն պալըգ գայըգլարընա պինիպ վէ Նաբօլի տէվլէթինին միւթէատտիսի պէյլիք վաքօրլարը արասընատան կէչէրէք, եիւզ պին ասքէր վէ եէլի գալէ իլէ մուհաֆազա օլունմուշ պիր մէմալէքի օն պէշ կիւն զարֆընտա էլէ կէչիրմէսի նէ մանա տըր։ Պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր իլա Նաբօլի ահալիսի վէ ասքէրինին Նաբօլի հիւքիմէթինատէն սօռուտուղու։ Կարիպալտի հէր եէրատե տէյիլ տիւշմէն, իլա գուրթարըճը կիպի գապուլ օլունմուշ տուր, վէ Նաբօլի հիւքիւմէթի, պու անէտէք հիչ պիր նասիհաթ տինէմէտիյինին նէթիճէսինի, շիմտի քէնտիսինին թէքմիլ խարապիյէթինատե պուլմաճագ տըր։

Կէլէլիմ վուգուտա։ Կարիպալտի, տաղսթոսուն օն տօգուզունճու կէճէսի, նըսֆընընչտէն պիր տաղ սօղրա, Սիչիլեա ատասընտան գարշը եագայա կէչիպ, եանի Նաբօլի իւչ քիլասընտան օլան Դալատրիայա ատյագ պասըպ, տօղրու եագընտա օլան Ռէճիո շէհրի իւզէրինէ հիւճում իթմիշ տիր։ Դրալ ասքէրի, կէրէյի կիպի մուգատէլէ իթմիշլէր իսէ տէ, Կարիպալտի ասքէրի սայընէն աղրընընը շէճատթլարընէն քէսրէթի իլէ տօղտուրուպ, վագէթ էօյլէյէ վարմաղտան Սիչիլեա պայրաղը Ռէճճիո գալէլէրի իւզէրինատե թէմվիլիճ իթմէյէ պաշլամըշ տըր։ Իքի կիւն սօղրա, Կարիպալտի տաղլար վէ տահրալար արասընտան ասքէրինէ եօլ վէրիպ ալթը պին գատար գրալ ասքէրինէ թէսատուֆ իթմիշ իսէ տէ պունլար ուֆագ պիր մուհարէպէտէն սօղրա ճիւմլէթէն Կարիպալտիյէ թէսլիմ օլմուշլար տըր։ Ռֆճճիօտա քիւլիսէթլիւ տէմիր վէ պաղըր թօփ, թիւֆէնք, պարութ վէ միւհիմմաթը սայրըե պուլունմուշ տուր (շուրասը տա տրգգաթա շայեան տըր.քի, Կարիպալտի գարայա չըգար չըգմազ, բաքիպ օլտուղու թօրինո նամ վաքօր իւզէրինէ, տէօրթ գըթա Նաբօլի պէյլիք վաքօրլարը ատէշ իտիպ, պու վաքօրու եագմըշլար վէ պաթըրմըշլար տըր)։ Հէր նէ իսէ Ռէճճիօտան սօղրա Կարիպալտի Սքիլլա իւզէրինէ հիւճում իտիպ, օրայատա գօլայլըգլա զապթ իթմիշ տիր, պուրատա տախի իւչ պին Նաբօլիթան ասքէրի, Կարիպալտիյէ թէսլիմ օլմուշ տուր։ Պատէհու թօրրե տի Դավալը վէ Ալթա Ֆիումէրա շէհրլէրի վէ պունլարտանտա սօղրա աղոսթոսուն 26 սընտա Անթէլօնէ վէ Ռիճճօ, արա արտա թէսլիմ օլտուլար։ Պասիլիգաթա էյալէթի քէնտիլինատէն գրալա գարշը գըտամ խլէտի վէ Ռօթէնցա նաման պէօյիւք վէ մէշհուր գալէ Կարիպալտիյէ թէսլիմ օլունտու, ելհասը նէրէյէ պու զաթ այագ պասթը իսէ, օրատա պիր ֆիւթուհաթ կէօրիւպ, կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ կէլէն պիր թէլէզրաֆ խապէրինէ նազարէն, Նիհայէթ Նաբօլի բայթախթընա գատար օն տատթըգ եօլու գալմըշ ըտը։

Իշտէր պու տէրէճէյէ կէլտիքտե, գրալ ֆամիլեասը, վիւքէլա վէ ռիճալը տէվլէթ հէնիւզ վագըթ վար իքէն գրալա Նաբօլիյի պըրագըպ գաչմագ իւզրե նասիհաթ խլէտիլէր, ըսքին գրալ գապուլ իթմէյիպ, եօլունճէյէտեք գարշը գօյատաղընը պէյան իթտի։ Լաքին Կարիպալտինին Նաբօլիյէ եագլաշըրը բէյ տէր բէյ իչթիթիսիքտե, գրալը խատէմէսի վէ վիւքէլատան մատասը, եանի նիզամ ասքէրի վէ միլլէթ ասքէրի Կարիպալտի թէրաֆընա օլտուգլարընը պէյան խլէտիլէր։ Միլլէթ ասքէրի սէրայը իհանէթ խլէտիլէր. վէ գրալ ատէթա քէնտի ռէրայընտա մահպուս օլմուշ օլտու։

Ընքէրին խայրատա պէօյիճէք պիր ֆըրգասը, շէհրատէն չըգըպ Կարիպալտիյի գարշըլամայա կիթտիլէր, վէ աղոսթոսուն 29 ունատա, Կարիպալտի Նաբօլի բայթախթընտա պէքլէնիլմէքտե իսի։

Նալընըզ տօնանմա, գրալա հէնիւզ սատատգաթ կէօսթէրմէքտե տիր։ Վէ կէչէն բազար կիւնիւ կէլէն Ֆրանսըզ վաքօրու, Նաբօլի տօնանմասընտան օլան պազը պէյլիք կէմիլերինին, կէօնիւլիւ ասքէր իլէ տօլու պիր Սիչիլեա կէմիսի իւզէրինէ ամէշ իթտիրինի կէօրմիւշ տիւր։

Պիւթիւն Դալատրիատա, Սարտէնիա միլքիյէ նիզամը իւզրե իսաբրէ օլունատաղը բէսմէն իլան օլունմուշ տուր։

ԻՆԳԻԼԹԵՐՐԱ։ Լօնտրատան ազոսթոս 28 թարիխի իլէ շու վէճհիլէ եազըլը տըր։

Բարլամէնթ մէճլիսի պու կիւն գաբանմըշ տըր, լաքին Դրալիչա պիզզաթ կէլմէյիպ նութգու բէսմիսինի կէօնտէրմիշ տիր։ Պու նութգատա, Պէրիսէթթիւշշամ Նաբօլի, Օվիչէրի վէ Սավոյա վագաալարընընը գնքրի կէչմիշ տիր, վէ ումումիսինատե Եւրոբանընն սուլհ ու ասայիշինին պօղուլմամաղը պէյան օլունմուշ տուր։

ՖՐԱՆՍԱ։ Իմբէրաթոր հաղրէթլէրի աղոսթոսուն եիրմի իւչինատե Բարիսատէն հարէքէթ խիւպ Լիօնա վասլ օլմուշ, վէ կէրէք Տիժօնատա վէ կէրէք Լիօնատա վագի օլան նութգլարի իլէ, Եւրոբա միւսալէհէսինին պօղուլմամաղը իչիւն կելինատէն նէ տէրէճէտե ճահտ իւ իդտամ կէլիր իսէ ճիւմլէսինինատե տիրիղ իթմէյէճէյինի պէյան իթմիշտիր։

Իմբէրաթորուն զայպէթինատե, մահտուտի վէ վէլիի ահտը, Մարեշալ Վայլեանընն նէզարէթի թահթընտա օլաճագ օլուպ, պու սէպէպլէ Մարեշալը միւշարալէյհ միւքէլա մէճլիսինէ տախի տախիլ օլաճագ տըր։ Իմբէրաթոր Սավոյա վէ Նիշ էյալէթլէրինի զիսարէթ իթմաքտան սօղրա, Մարսիլեայա կէլիպ վէ օրատան տաբխի Թուլընա կիտիպ օրատան տախի Ռէզայիր ճանիպինէ ավիմէթ իտէճէք տիր։ Նէտի գըթա վաքօր գարաղը Իմբէրաթորուն բաքիպ օլտուղու վաքօրա ըհտիֆ օլաճագ տըր։

Թարաֆը սալթանաթը սէնիպէտէն իմբէրաթորու թէպրիք իթմէք իւզրե Թուլուս վալիսի թահթին օլունտուղունատան, միւշարալէյհի Թուլուստան ալըպ Ռէզայիրե կէօթիւրմէք իւզրե Ֆուատ նամ Ֆրանսըզ վաքօրու վալիի միւշարալէյհին մայէթինէ թայէին օլունմուշ տուր, վէ իմբէրաթոր նէ գատար վագըթ Ռէզայիրտե իգամէթ իտէճէք իսէ, Թուլուս վալիսի տախի օրատա պուլունաճագ տըր։

ԲԱՒՍԻԱ։ Եիրմի եա օն պէշ սենէտե պիր Բուսիանընն նուֆուսու թատատա օլունտուղունատան, պու տէֆա տախի պու թահրիրե մուպաշիրէթ օլունուպ խիւլասասը շու վէճհ իլէ թէպէյեիւն իթմիշ տիր։

Հէր ճինս վէ հէր միլլէթտէն օլան Բուսիա թէպասը, ճէման ալթմըշ սէքիզ միլիոն, տօքուզ եիւզ օթուզ պիր պին, եէտի եիւզ եիրմի սէքիզ նուֆուս, վէ պունլարտան 35·275·904 գարը, վէ 33·655·824 էրքէք. պունլարտան եանի գարը վէ էրքէք վէրկի վէրէն թագըմ, ճէման էլլի իւչ պուչուգ միլիոնա եագընը տըր։

Դըրըմ մուհարէպէսինատէն տօղայը, պու թահրիր էվվէլէի թահրիրատէն նօգատան տըր տէնիր։

— Աւսթրիա Իմբէրաթորունուն տօղտուղու կիւն օլմագ մինասիպէթ իլէ, Ռէթրօպուրղտա Բուսիա Իմբէրաթորու տէրայընտա պէօյիւք պիր զիսֆէթ վէրիլիպ, Աւսթրիա Իմբէրաթորու աշգընա պատե տախի իչիլմիշ տիր, պու խուսուս չօգատան պէրու Ռէթրօպուրղ տէրայընտա վագի օլմուշ չէյ օլմատըգընատան, Աւսթրիա իլէ Բուսիա պէյնինատե վագի օլաճագ խալիսէթ վէ միւվէտէթէ պիր նըշանէ տատա օլունմուշ տուր։

ՐՕՄԱ։ Ռօմա մէսէլէսի պիւթիւն Եւրոբա տէվլէթլէրինի մէշղուլ իթմէքատե տիր։ Կարիպալտի Նաբօլիյի զապթ իթմիքատէն սօղրա, Ռօմա մէմալէքինե թէճավուզ խատէճէյի աշիքեար տըր։ Լաքին պիւթիւն տիւնեանընն կէօզիւ Ռօմա իւզէրինատե օլուպ, պունատան բօլշիվիգաճա ույզունսուզուգլար զուհուր խատէճէյինատէն, Կարիպալտինին ֆարիղ օլմասը իչիւն Սարատէնիա տէվլէթի թէրաֆընտան քէնտիսինէ իհթարլար կէօնտէրիլիպ, քէնտիսի տախի գապուլ իթմիշտիր տէնիր, վէ պու ճիհէթլէ Ռօմա մէսէլէսինին տէյիլ սիլահ վէ ասքէր, իլա պիր Եւրոբա միւքեաղէմէ մէճլիսի վասէթասը իլէ խիթամ բէղիր օլմասը տախի մէմուլ օլունմագտա տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԵԳԻՒ

Գալաթաղ։ Պու ճանիպատէն կէլէն խաբէրլէր զայէթ տըգգաթա շայեան տըր։ Տաղըլար իքի էֆքեարա խըտմէթ իսիւպ, պիր թագըմ բահաթ տուրմագ վէ էթրաֆա սաղ-

դընթըրեդ վերմէմէք զիւ՝միւնամ տիրը։ Իսկէն բրէնս Տանիլ վէ թէրաֆտարլարը պու ճինամէն խոիէր, պիր թագըմը տախի ոյագլանըպ, իսթիգլալսէթ թահսիլ իթմէք զիւ՝միւնամ տիրէր, վէ եէնի Ալբատրոս Նէքիթա իլէ թէրաֆտարլարը պու գապիլամէն տիրէր։ Շիմտի պու էքի թագըմ պէրի պիրինէ տիւշիւպ եաղընամա պիր պիրէրի իւզէրինէ էլ տախի գալընըրամագլար վէ պէլքիմ խարիճէ ամ թէճարուզ խամճէքէր տիր տէնիր։

— Ասիթանէամէն ազիմէթ խոէն Սրբոյ վէքիլէրինին Պէկիրա ճանիպինէ եէթիշտիքէրի խապէրի կէլմիշ տիր։

— Ուլահ վէ Պուղտան պէյի բըրէնս Պուղտա հազրէթէրի եագընամա էքի իւչ հաֆթայա գառար Ասիթանէամ պէքլէնիլմէք տիր։

Միւշարալէհ իշխան ճանիպի տէվլէթամէն, Թարապիտամա պիր քէօշք տախի հազրըլանմըշ տըր տէնիր։

— Մապէյնճի էսպագ, Օիվէր պէյ էֆէնտի հազրէթէրի չօգտան պէրիւ ալիլ վէ նամիզաճ օլարագ պու ամէֆա վէ ֆախի իթմիշ տիր։

— Պէյօղլու Թէամթրօսու իշխան ճէլպ օլունան Իթալիան օբէրա թագըմը պու ամէֆա վասլ օլմուշ օլուգլարընամ, եագընամա Թէամթրոյու մէղքիւր քիւշամ օլունաճագ տըր։

— Լէվնթի Հէրօլտամա շու վէճհ իլէ եաղընը տըր։ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տէվլէթլէրինին խալիսանէ հիմմէթի իլէ վիւճուտ պուլաճաղը մէմուլ օլունան քիւլլիսէթլիւ պիր իսթիգրազըն շարթլարը պու ամէֆա միւզաքէրէ գըլընմադամա տըր։ Պու պապամ տահա պիր սահիհճէ խապէր կէլէճէք հաֆթա վերէպիլիրիզ ամէր զաղէթայը մէղքիւր։

— Պէյրութամա Ասթրիա պաշ գօնսոլօսու պուլունան միւսիւ Վէքպէքէր, վէ Լյունանտան մասլահաթկիւզարը պուլունան միւսիւ Պէքլար Պէրիսէթթիւշշամ միւխթէլիթ գօմիսիօնունա ամէրիքէլիլէր թէրաֆընամ ազա նատոզ իւ թայեին օլունմուշլար տըր։

— Ճէրքէս ճանիպինամէն շու վէճհ իլէ եաղընը տըր։

Ռուսիալըլար Ընաբանըն Ռէնուպ վէ Շարգ թարաֆլարընամա օլան Պուպան նէհրի սահրալարընամա կիւն պէ կիւն իլէրիլէմէքամ տիրլէր։ Պուվ վէթլիւ վէ ճէնկէմաէր գապիլէլերուտէն Նիլթաղլ թագըմը Ռուսիա ճէնէրալընըն շարթլարընը գապուլ իթմիշէր տիր, եանիյա միլահլարը պրագմագ, ատամ պաշընա իւչ գարպօն ճէրիմէ վէրմէք, եախօտ վէթանլարընը պըրաղընպ թիւրքիտանէ հիճրէթ իթմէք։

Զոսթոսուն օն սէքիզինամ Ապազա գապիլէլերինէ տախի պու թէքլիֆ պէյան օլունմուշտուր։

Զապշուկ թապիր օլունան գապիլէլէր տախի, պատաղին մուգավէմէթին միւմքին օլմամըզընը հիսա իտիւպ թիւրքիտանա հիճրէթ իթմէյէ գարար վերմիշլերտիր։ Պունլարընն պիրինի Իսրահիմ պէյ, վէ տիկերինէ Իսմայիլ պէյ ըսասէթ իթմէքամ տիր։

— Ռամ միլլէթի երբմի կիւնտէն պէրիւ Բաթրիգ ինթիխապընա մուպաշերէթ իտիւպ, հալա մուվաֆֆագ օլմամըշ օլուգլարընամա պու պապամ Ալիքանթիս զաղէթասը միլլէթինէ վաֆիր իթթիֆագ։ Մուհապէթ վէ ֆէտաքէարլըգ նասիհաթլէրի վերիր։

— Պալիսն գուլուզունամա սաքին պիր սարրաֆընը խանէսինամ օլան տիկէր քիրաճըլար, սարրաֆընը տըշարը չգտարընը կէօզէթիպ վէ օտասընամ կերիպ, Ալաթատա օլան մաղազասընըն անահթարլարընը աշըրմըշլար, վէ կիտիպ մաղազասընը աշըպ եիւզ ան պին զուրուշլուգ ագճէսինի սըրգալ իթմիշլէր։ Սարրաֆ էվէ կէլիպ, անահթարլարընը պուլամատընընամ, տօղրու մաղազասընա գօշար վէ վուգուի հալէ վագըֆ օլուր։ Վէ քէֆիֆէթ զապթիսէյէ խապէր վերիլերէք էսհապը թէօհմէթ ախզ ու կիրիֆթ օլունուր։

— Շիքքէթ վաքօրլարընամա պիր Աիւսլիման գարընը, չօճուզունու շալ իչինէ գօյուպ, տալամայա պաշլար, վէ հըզ իլէ տալըտընը եէրտէ շալըն պիր ուճու էլինտէն գուրթուլուպ, չօճուգ տէնիզէ ուշար վէ զայպ օլուր կիտեր։ (Ֆ-ընալ։)

— Լէվնի Հէրօլտա շու վէճհ իլէ եաղընը տըր։ Ինենչէնպէ կիւնիւ ազոսթոս 29 թարիխի իլէ Ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինէ պիր թէլէղրաֆ կէլմիշ իտի քի, Ռուսիա տէվլէթի թէքբար Ռումէլիյէ միւտախէլէ իթմէք մատատէսինի մէյտանա չըգարմըշ օլուզունամն, Պէրիսէթթիւշշամ իչինէ իմզալանաճագ ահոնամէ պիրաղ կէրի գալմըշ։ Պիր աղ սօղրա Պապը Ալիսէ կէլէն պիր թէլէղրաֆ տահա պու խապէրի թաստիգ իթմիշ տիր։

Պունուն իւզէրինէ Ռուսիա տէվլէթի կէօյա Ուլահ Պուղտանա կիրմէք իսթէմիշ, եախօտ հիչ օլմազ իսէ Ուլահ Պուղտան ասքէրինին, Պուլղարիսթանա տուխուլ իթմէսինի մանթլուպ խլէմիշ, վէ տիկէր միւթահիտ տէվլէթլէր պունա կէրէյի կիպի գարշը կէմիշլէր իսէ տէ, միւքեալէմէ մէճլիսի տախի կէօյա գարանմըշ հիւքմիւնամ թուրթուլմուշ։ Պու հավատիսլէրատէն սօղրա, տէր զաղէթայը մէղքիւր իթիմատ օլունաճագ մահալլէրատէն շունարը տախի իշխիմիշեղ քի, Ռուսիանին մանթլուպլէրի պու գառար իլէրի եիւրիւյիճիւ հէյլէր օլմայըպ, իլա պու տէֆա Պէրիսէթթիւշշամ իշխիւն նասը քի պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն գօնուլուպ, Խրիսթիյանլարընը ահվալի թէֆթիշ օլունաճագ իսէ, այնը պէօյէ պիր գօմիսիօն տախի Ռումէլի իշխիւն թէշքիլ օլունուպ օրալարընն ահվալինին տախի թէֆթիշ օլունմասընը մանթլուպ խլէմիշ տիր։

Լաքին պիզիրէ տէ գալընը իսէ, Պէրիսէթթիւշշամ իլէ Ռումէլի պէյնինամ պէօյիւք պիր ֆէրք վարընը։ Պէրիսէթթիւշշամէ կէօնտէրիլէն միւխթէլիթ գօմիսիօն Խրիսթիյանլարընն ահվալինին թէֆթիշ իշխիւն տէյիլ տիր։ Իլա Տիւրղիէր իլէ Մարօնիլէրին իտարէսի հագգընամա տըր։ Պու իտարէ իշխիւն վէրիլէն նիզամ, օն սէքիզ սենէլիք պիր նիզամ տըր քի, օ վագրթի տախի Իւրոբա տէվլէթլէրինին միւտախէլէսի իլէ միւճուտա կէլմիշ տիր։ Պու գառար սենէլիք թէճրիպէ, վէ շու սօն վագառալար, պու իտարէնին միւմքին օլմասընը աշքեար իսպաթ իթթիսինամէն, շիմտի տէ թէպտիլինէ լուզում կէօրիւնմիւշ օլմազ իլէ, Պապը Ալի մինասիպ կէօրմիւշիւր քի պու եէնի նիզամ տախի եէնէ Իւրոբա տէվլէթլէրինին մանլիմաթը իլէ օլսուն, վէ պունուն իշխիւն 1842–43 միսալի պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն թէշքիլինէ լուզում կէօրիւնմիւշ տիր։ Վէ տէյիլ քի Խրիսթիյանլարընն ահվալինի թահգիգ իշխիւն։

— Կապ իւճրէթի խանէլէրատէն վէ տիւքքեանլարատան մանթլուպ օլունուզու հալտէ, սէրիան վերիլմէտիյինատէն, պու տէֆա կապ իտարէսի թէրաֆընամ պիր իլան նէշր օլունուպ, պատաղին քիմ քի կապ բարասընը վերմէղ իսէ, խանէսինամ եա տիւքքեանընամա վէ եա սէմթինամ օլան կապարընն սերիան սէօյիւնտիւրիլէճէյի իլան օլունմուշ տուր։

— Սեպտեմբերին իլք ան պէշինամ, Ռուսիա իմպէրատորու Ալարշավիտա պէքլէնիլմէքամ տիր, մուշարալէյհ հվվլէճէ Ալինա ճանիպինէ կիտիպ, օրատան Ռէթրօպուրղա գառար եաքընմըշ օլան տէմիր եօլուն աշքլաճաղը կիւն վագի օրատագ ալայարատա վէ շէնլիքլէրամ հազրը պուլունաճագմըշ։

— Ռուսիատան կէլէն էքսէրի խապէրլէր, պու տէվլէթին մալիյէճէ զայէթ մուզայիդատա պուլունուզունու պէյան իտէրլէր։ Պաղընարը պու մուզայիդայը աշքը կէօսթէրիպ Ռուսիանին իֆլասա ջըգաճաղը եաքին տըր տէրլէր, տիկէրլէրի ասքէր այլարճա այլըգ ալամայըպ, վէ եալընը խատատա ասքէրի պէշ այլըգ մանթլուպ իթթիսինամէն, պէյնէրինամ աշքը խօշնատատուզուգ ալամէթլէրի կէօրիւլմիշ տիր։ Պու հավատիս խայը զաղէթալէրամ թէքէրրիւր իթմիշ տիր։

— Ռումատան շու վէճհ իլէ եաղընը տըր։ Պուրալարին իսլահ օլունմասը եագընամա մէմուլ օլունուր չէյ օլմայըպ, Ռումա հազրէթլէրի տախի թէհլիքէտամ խսէ տէ պու պապամ իշլէմէ քէնտի քէլամը։ «Պիլիրիմ քի նէֆսիմ պէօյիւք թէհլիքէտամ տիր, վէ պիր գուրշուն եա պիր գընըճ էօմրիւմիւ քէսպիլիր լաքին հէր նէ օլուր խսէ օլսուն, Ռումատան պիր խաթթ բայը գըմընամ։ յաճաղըմ»։

— Զընդան հաֆթատաքի եանկընն հավատիսլէրինատէն պաղը սէհվիյաթ օլմուշ օլմազլէր, պէր վէճհի ամի թասիհ օլունուր։

Պուրսա Զէյնմ եանկընընամա եէթմիշ գառար խանէ, եալը վէ տիւքքեան եանընը, Իրմէնի քիլիսէսի եանմամըշտը։ Իսկիւտարտա Իրէնի մահալլէտէ օլան ամէճշ, եէթմիշ պէշ գառար տիւքքեան, տիկէրինամ պիր գօնագ եանմըշ տըր։

Իզմիրատէքի եանկընատա պէշ եիւզ ալթմըշ տօգուզ բաբչա գառար խանէ վէ տիւքքան եանմըշ տըր։

— Օդոստոս 23 սալը կիւնիւ սահաթ իւչ գարարլարընամա Թահտա Պալատէ պիր աղչագ խանընն տերուշինամէն ամէճշ զուհուր իտիւպ մէզքիւր խան եանարագ պատարըրմըշ տըր։

— Պիլէճիկտէ օգոստոս 11 քէնջէմպէ կէճէսի սահաթ ալթը գարարլարընամա, հէր քէս ույգուտա իքէն իքի սիլահը հայտուտա, Լաղուպ օղլու Հիւսէյին աղանը պաղչէսի տիվարընամ խանէսի տերուշինէ կիրիպ Հիւսէյին աղայը եաթաղընամա գասրգլարընամ վուրուպ էսլիսիրմիշլէր, վէ էհլինին տախի սաղ էլինին պաշ բարմաղընը քէստիքտէն սոնրա խանէտէ պուլունան մէվճուտ ագճէ վէ օն թօք գառար գումաշ վէ պիր գաչ էքմէք վէ պիր սահաթ ալընպ ֆիրարէ եիւզ թուրթմուշտր, խաթունուն պաղրըշմա սէսինատէն մահալլէլի թօքլանընպ վէ հիւքիւմէթ թէրաֆընամ տախի զապթիսէլէր կէլիպ քէֆիֆէթ վուգուֆ օլուգլարընամա, հայտուրթուն պիրի իւչ այտան պէրիւ քէնտի մահալլէսինատէն ֆիրար Հասան նամ քիմէսնէ եիւզիւնիւ գարթմըշ օլուզունու թանընմըշ, ֆագաթ սիկերինի թանընամըշ օլուզունու խաթուն պիլմիրմիշ տիր։ Պու քէֆիֆէթ մէմէքէթ իշխինամ կէրէք Իսլամ վէ կէրէք Խրիսթիյան ահալիսինին ճիւմէսինի խէվֆ իւ տէհշէթէ կիրիֆթար իթմիշ տիր, պու հայտուտար հիւքիւմէթ թէրաֆընամ արանընմագտա իսէ տէ, էլան էլ կէչմէմիշլէրիր։ Իլէրիւտէ էլէ կէչմէքլէրի հալտէ եինէ զաղէթամըզ վասֆ թասը իլէ պիլմիրիրիզ։

— Ֆրանսըզն մէճճանէն չօճուգ գուտան Ֆրէրլէրին բէյիսի թէրաֆընամ, թէրաֆըմրզա շէյլէ պիր մէկթիպ եաղընը տըր։

«Պէյօղլուտա մէկթէպ տաշրպ իտարէ իթմէքամ օլան Ֆրէրլէրին, մէկթէպլէրինի գարարընը Ֆրանսայա ամէթ իթմէքլէրի իշխիւն պիր էմր կէլմիշ տէյի հավատիս օրատագ զինրամ մուհարբէր իւլ իմպա մէզբիր քեսֆիֆէի մէկթէպլէրին տիրէկթօրու օլատագ հալտէ պէյան իտիրիմ քի, պու հավատիսլէր քեսֆիֆթէն եալան տըր, վէ հիչ պիր քիմսէնէ թէրաֆընամ նէ պէօյէ պիր էմր կէլմիշտիր։ Այնամ տէ պէօյէ պիր խապէր։ Հաթամա պու մէկթէպլէր թաթիլլէրինի խիթամ խուպ։ Թէքրար աշըմըզ օղուգլարընամ, եագընամա Ֆրանսատան վաֆիր հօճալար վէ մուարիֆէր տախի պէրլէնիլմէքամ տիր։ Չէյէլ քի պու մէկթէպլէրին իքմալամ վէ խրահամ իշխիւն տրթրդ ֆասրընամ հիչ պիր խրահամ գալմայաճագ տըր»։

ԳՈՒՆ ՎՕԹԵ

Տէրէնիօղ։

Ադիանէ · 6 սէպտէմբէր 1860 ·

— Պաղէթալէրին տրշարընտա օլան տպօնամթար եէտինէ վագթը զէմանիլէ եէթիշմէտիյի հագգընամ պաղը մուհագգագ շիքեայէթլէրի հավի, պիր գրթա մէկթիպ, Ընանտէկ գարիսէսինամ եաղընընը օրարագ, եէտիմիզէ վասլ օլմուշտուր։ Մէկթուպ պուն իֆատամը վէ պու պապամ վագի օլան միւթալամըզ պիզընրուր կէլէճէք հաֆթայա պրրաղընընը տըր։

— Մուախխարէն պաղը վուգուամթար վէ զաղէթա մուպահասամը իլէ Մինլէթը Իրմէնիյէյ մանիւմ օլան Իսրայէլ վարդապետ թէրաֆընընդա պիր մէկթիպ եաղընը, իւզէրինամ աղվ օլունան գապահամթարատան հիչ պիրինին ահիպի օլմասընընը պէյան իտէրէք զաղէթալէրին հագգընամա եաղընընը պիրէր գարա իֆթիրա ատա իտիպ, պունարատան տախի բրօթէսթօ իտէր։

Հիչ պիր տիվանատա գապահամթը օլատուզուամա հիւքմ օլունմամըշ տըր։ Վէ հիչ պիր Հոգևոր մէճլիսի հուզուրունա չըգմամըշտր տէր։ Միւքերրէրէն մանթլուպ իթմիշտիր, վէ հալտ իսէրիմ քի, պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն թէշքիլ օլունսուն վէ տավամ բույէթ օլունսուն։ Էօթէտէն պէրիւ սէօյլէտիյիմ պու տուր վէ պունուն իճրասընը կէօրմէտամ տէր։

Ինանիյէթ պօրճունու էտա իթմէք իշխիւն, Իսրայէլ վարդապետին պէօյլէ պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն հուզուրունամա մուհաբէմ օլմագ արզուսինի քէնտի մանթլուպ վէ իլթիմասը իւզրէ Մինլէթ պէյան իտէրիզ։ Շէրիաթ նէ գառար շէրիա օլսա թէպրիկէյի զիմմէթ իթմէք հուգուգունու քիմսէ հագգընամա մէն իտէմէզ զաննն իտէրիզ, վէ իշթէ պիր վարդապետ քի, մուխթէլիթ պիր գօմիսիօն հուզուրունամա թէպրիկէյի զիմմէթ իթմէք մանթլուպ իտէր։

— Կէչէն հաֆթա Իզմիրատէ օլան եանկընամա բէսմի խապէրլէրէ նազարէն ճէման պէշ եիւզ ալթմըշ տօգուզ տիւքքեան վէ խանէ եանմըշ տըր։ պաղիրկեանընը ակրագտագ պիր խանէ տէֆթէրի աշըպ, իքի եիւզ էլի պին զուրուշ գառար բարա թօփլամըշտր վէ Ընթանէտ տախի պումագուլէ պիր տէֆթէր աշըրպ շիմտիլիք եիւզին զուրուշատան զինատէ ագճէ թօփլանմըշ տըր։

— Սըրը Վալիսինին պիրատէրի Մէհէմմէտ Էլի բաշա կէչէն բէնշէմպէ կիւնիւ մահատա պիր վարար

Հանդիպեցանք մեր հին ընկերոջ՝ Ս. Գ. Տարեցի։ Ասաց, որ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներ գաղթելու է։ Ինչպիսի՞ գործ ունի։ Ասաց, որ գրագիր է։ Ինչպիսի՞ գրագիր